

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та підприємництва

 А.А. Брояка

«19» квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОТЕНЦІАЛ І ОЦІНКА БІЗНЕСУ»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 6
від «23» березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від «19» квітня 2021 р.

Вінниця 2021

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Сахно Андрій Анатолійович, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та підприємницької діяльності, електронна адреса: andrijsahno@gmail.com

2. Опис навчальної дисципліни ВК 11. Потенціал і оцінка бізнесу; кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 58 аудиторних годин, 62 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 3 курс, 6 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Потенціал і оцінка бізнесу належить до навчальної дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

– при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Маркетинг», «Стратегічне планування діяльності підприємства».

– основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Аграрна політика та земельні відносини».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента «Потенціал і оцінка бізнесу» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих універсальних компетентності – формування у студентів сучасного економічного мислення, набуття та систематизація знань з визначення потенціалу і оцінювання бізнесу в сучасних умовах господарювання, вироблення вмінь і навичок їх використання у практичній діяльності; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичокта вмінні використовувати теоретичний інструментарій в дослідженні потенціалу та

оцінюванні бізнесу, а також можливостей прогнозування й прийняття рішень.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо формування потенціалу і оцінювання бізнесу. Надання основних системних теоретичних і практичних знань про характер, зміст та особливості формування потенціалу і організаційних заходів з оцінювання бізнесу, спрямованість організаційної діяльності на підвищення соціально-економічної ефективності сучасних підприємств.

5.3. Задачі вивчення дисципліни – теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень, опанувати теоретичні засади формування потенціалу і оцінювання бізнесу; розуміти особливості організації оцінювальної діяльності; розуміти специфіку формування та поступового нарощення потенціалу підприємств; набути практичних навиків визначення вартості майна підприємства; розуміти особливості маркетингу та організації виробничого процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

ФК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

ФК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоуних відносин.

ФК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

програмні результати:

ПР5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПР16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПР21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (hardskills): практичні навички (систематизація знань з організації торгівлі в сучасних умовах господарювання, використовується аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень), робота в команді (реалізується через: метод проєктів) та (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Потенціал і оцінка бізнесу» належить до обов'язкових компонент. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теоретичні засади потенціалу і оцінювання бізнесу; організаційні моделі в системі оцінювання бізнесу; особливості формування потенціалу підприємства; особливості організаційної побудови оцінювальної діяльності; розуміти специфіку оцінювання нерухомості; як формується

ринкова вартість машин і обладнання; як відбувається створення нематеріальних активів; набути практичних навиків забезпечення трудового потенціалу підприємства; розуміти особливості оцінки вартості бізнесу; особливості оцінювання підприємницької ініціативи тощо.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1,2	Сутність і структура потенціалу підприємства	4	2	8
3,4	Формування потенціалу підприємства	4	4	7
5,6	Теоретичні основи оцінки потенціалу підприємства	4	4	8
7,8	Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства	4	4	8
9,10	Оцінка вартості земельної ділянки, будівель і споруд	4	4	6
11	Оцінка ринкової вартості машин і обладнання	2	2	6
12	Нематеріальні активи та методи їх оцінки	2	2	7
13	Трудовий потенціал підприємства та його оцінка	2	2	6
14,15	Оцінка вартості бізнесу	4	4	6
Разом		30	28	62

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний

матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	10 разів на семестр	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (розрахункові завдання, проекти, презентації, моделювання потенціалу підприємства)	16	8 разів на семестр	Корегування під час проведення заняття
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	6	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		62		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна:

1. Гавва В. Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 224 с.
2. Іванов В.Б., Кохась О.М., Хмелевський С.М. Потенціал підприємства: науково-метод. посіб. К.: Кондор, 2019. 300 с.
3. Касьянова Н. В., Солоха Д. В., Морева В. В. та ін. Потенціал підприємства: формування та використання: підручник. Донецьк : Вид-во Цифрова типографія, 2012. 257 с.
4. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 352 с.

5. Сабадирьова А. Л. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, 2013. 343 с.
6. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2004. 316 с.
7. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.метод. посібник для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2005. 261 с.
8. Хомяков В.І., Бакум І.В. Управління потенціалом підприємства. К.: Кондор, 2017. 399с.
9. Copeland Melvin T. Relation of consumer's buying habits to marketing methods', Harvard Business Review 1: 282-9.
10. Jagdish N. Sheth. A Model of Industrial Buyer Behavior. Journal of Marketing. – №37 (October, 1973) . P. 50–56.
11. Juran J.M., Godfrey A.B. Juran's Quality Handbook. 5th ed. McGraw-Hill, 1998, 1730 p.
12. Lauterborn B. (1990) New marketing litany: four P's Passe: C-Words take over,. Advertising Age. Vol 61. № 41. P. 26.

Додаткова:

13. Гончарук І.В., Томашук І.В. Вплив еколого-економічного фактору на особливості організаційно-економічного механізму використання ресурсного потенціалу сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С. 52-62.
14. Kaletnik G., Honcharuk I., Okhota Y. The Waste-free production development for the energy autonomy formation of Ukrainian agricultural enterprises. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. № 11 (3). P. 513-522. DOI: [10.14505//jemt.v11.3\(43\).02](https://doi.org/10.14505//jemt.v11.3(43).02)
15. Калетнік Г.М., Гончарук Т.В. Інноваційне забезпечення розвитку біопаливної галузі: світовий та вітчизняний досвід. *Бізнес Інформ*. 2013. № 9. С. 155-160.
16. Kaletnik G., Lutkovska S. Innovative Environmental Strategy for Sustainable Development. *European Journal of Sustainable Development*. 2020. №

9, (2). P. 89-98. DOI: [10.14207/ejsd.2020.v9n2p89](https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n2p89)

17. Sakhno, A., Polishchuk, N., Salkova, I. & Kucher A. (2019). Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector. *European Journal of Sustainable Development*, 8(2), 335-345.

18. Sakhno, A., Hryvkiivska, O., Salkova, I. & Kucher, L. (2019). Evaluation of the Efficiency of Enterprises by the Method of Analysis of Functioning Environment. *Journal of Environmental Management and Tourism*, X, 3 (35), 499-507.

19. Sakhno, A., Salkova, I., Broyaka, A. & Priamukhina N. (2019). Methodology for the Impact Assessment of the Digital Economy on Agriculture Development. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*, 8, 160-164.

20. Sakhno, A., Salkova, I., Polishchuk, N., Kucher, L. & Stashko, I. (2020). Efficiency of managing liabilities of enterprises of different types of economic activities. *European Journal of Sustainable Development*, 9 (1), 423-431.

21. Sakhno, A., Salkova, I., Broyaka, A., & Priamukhina, N. (2020). A methodological analysis for the impact assessment of the digitalisation of economy on agricultural growth. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 8s (29), 242-249.

22. Sakhno, A. A., Polishchuk, N. V., Salkova, I. Y., Kucher, L. Y., & Kudyрко, O. M. (2020). Mortgage lending system of agricultural enterprises of Ukraine. *Revista Espacios*, 15 (41). Retrieved from

<https://www.revistaespacios.com/a20v41n15/20411507.html>

8. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративна лекція;
- проблемна лекція;
- дослідницьке заняття;
- дискусійне заняття;
- ділові ігри;
- моделювання ситуацій.

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами

контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- екзамени;
- тести;
- колоквіуми;
- контрольні роботи;
- аналізування виконаних проектів;
- оцінювання аналітичних розробок;
- аналіз поведінки студентів під час змагань;
- висловлення зауважень та порад.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
---	------------------------	-----------------------

Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	B
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
90-100 %	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89 %	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72 %	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54 %	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34 %	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15 %	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях та роботі на практичних заняттях	10
2	Участь у проектуванні	5
3	Збір матеріалу та його аналітичне обґрунтування	5
4	Участь у змаганнях щодо оцінювання вартості бізнесу	5
5	Формування пакету ініціатив та пропозицій	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях та роботі на практичних заняттях	10
7	Участь у проектуванні	5
8	Збір матеріалу та його аналітичне обґрунтування	5
9	Участь у змаганнях щодо оцінювання вартості бізнесу	5
10	Формування пакету ініціатив та пропозицій	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

 _____ Брояка А.А.
 (підпис)

